

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen lintulajien pesien hävittämistä

Hakijat

Nammo Vihtavuori Oy / Heikki Kapanen

Asia

Lupahakemus tervapääskyn pesän hävittämiseen tehtaan saneerauksen yhteydessä Laukaalla, Keski-Suomessa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa yhden tervapääskyn (*Apus apus*) pesän poistamiseen Laukaalla Vihtavuoren tehdasalueella (rakennus 326). Ko. rakennus on tarkoitus saneerata ja laajentaa, eikä se onnistu pesiä tuhoamatta, sillä saneerauksessa uusitaan rakennuksen yläpohja.

Lupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi ajalle 30.9.2025-1.5.2026. Hanke on välttämätön valtion huoltovarmuuden turvaamiseksi. Kyseessä on ampumatarvikkeita valmistava tehdas.

Tehdasalueella on tehty linnustoselvityksiä vuosina 2023–2024. Vuonna 2024 kartoitettiin alueella esiintyviä pääskyjä. Rakennuksessa 326 tehtiin 3 tervapääskyn näköhavainto, 1 pesähavainto ja 1 haarapääskyn (*Hirundo rustica*) näköhavainto. Linnustoselvitys sekä Laukaan kunnan lausunto on toimitettu hakemuksen liitteinä.

Määräykset, joita hakemus koskee

Tervapääsky ja haarapääsky ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja. Lisäksi tervapääsky on erittäin uhanalainen ja haarapääsky vaarantunut.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Kielto on voimassa lisääntymiskauden ulkopuolella, jos pesää käytetään toistuvasti. Tervapääsky ja haarapääsky käyttävät samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan tervapääskyn pesän ja mahdollisten muiden terva- tai haarapääskyn pesien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 30.9.2025-31.3.2026.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää tervapääskyn pesän, sekä mahdolliset muut tervapääskyn tai haarapääskyn pesät Vihtavuoren tehdasalueella saneerattavasta tehdasrakennuksesta.

- 3 Hävitettävä pesä /pesät tulee korvata tarjoamalla pesimäpaikka vähintään neljälle pesivälle tervapääskyparille 31.3.2026 mennessä. Korvaavien pesäpaikkojen suunnittelussa ja sijoittelussa tulee ottaa huomioon lajin pesimäbiologia.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 6 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 7 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 8 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.4.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/4930/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, milloin pesä hävitettiin ja löytyikö rakenteista muita pesiä kuin linnustoselvityksessä havaittu tervapääskyn pesä. Lisäksi tulee kertoa korvaavan pesäpaikan toteutuksesta.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kyseessä olevan, ampumatarvikkeiden valmistamiseen liittyvän tehdasrakennuksen, saneeraus on kansallisen turvallisuuden kannalta perusteltua. Lisäksi ilman remontointia rapistuva rakennus voi aiheuttaa turvallisuusriskejä. Saneerauksessa katon yläpohja uusitaan, eikä tervapääskyn pesää ole mahdollista säästää. Tehtaan remontoimiseksi ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua.

Linnustoselvityksessä rakennuksessa havaittiin vain yksi tervapääskyn pesä, mutta lisäksi nähtiin kolme tervapääskyä eri puolilla rakennusta sekä haarapääsky. Raportissa todetaan, että pesivien parien määrää on vaikea arvioida. Tässä syystä lupa oikeuttaa myös mahdollisten muiden tervapääskyn tai haarapääskyn pesien hävittämiseen. Koska lintuja havaittiin kartoituksessa vain yksittäisiä, kyse ei voi kuitenkaan olla merkittävän suuresta yhdyskunnasta. Linnustoselvityksen perusteella tervapääskynpesiä voi arvioida olevan enintään neljä.

Pääskyselvitys toteutettiin kaikilla tehdasalueen rakennuksilla, joissa havaittiin yhteensä neljä muuta tervapääskyn pesää, mutta kuten linnustoselvityksessä todetaan, tervapääskyt pesivät usein löyhissä yhdyskunnissa. Tästä syystä luvan ehdoissa veloitetaan asentamaan vähintään neljä korvaavaa pesäpaikkaa, esimerkiksi tervapääskyille soveltuvia pönttöjä. Ne voi asentaa ko. rakennuksen seinämälle, mutta jos tämä ei ole mahdollista esimerkiksi kesken olevan saneeraustyön johdosta, voi korvaavat pesäpaikat asentaa viereisen rakennuksen seinustalle, joka on linnustoselvityksessä merkitty tervapääskyn lievennysalueeksi. Mahdollisuuksien mukaan pesäpaikkoja voi tarjota enemmänkin.

Lupaa on haettu saneeraustyön loppuun asti voimassa olevana, mutta toimenpiteet tulee tehdä 31.3.2026 mennessä, jotta pääskyt eivät aloittaisi pesintää vanhassa pesässään. Pääsy vanhoille pesäpaikoille tulee keväällä estää, mikäli katon yläpohjaa ei ole vielä ehditty uusida.

Koska toimenpiteet tehdään pesimäajan ulkopuolella ja hakija on veloitettu kompensoimaan menetetty pesäpaikka, eivät luvan mukaiset toimenpiteet vaaranna lajien suotuisan suojelutason saavuttamista.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun jälkeen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Keski-Suomen ELY-keskus kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Sisä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi

Laukaa kirjaus@laukaa.fi

Keski-Suomen Lintutieteellinen Yhdistys ry. ksly@birdlife.fi

SLL Keski-Suomen piiri ry. keski-suomi@sll.fi

Tapiola Pirkanmaa-Keski-Suomi ry. info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4930/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4930/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 01.08.2025 11:01

Ratkaisija Aalto Tapio 01.08.2025 11:38

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 1. krs, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210

Telefax: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.